

[Kaj Poulsen.]

tiet foretrækker, at arbejdsmarkedets parter selv forhandler sig til rette i dette spørgsmål. Det kunne jo betyde, hvis vi lovgiver på dette område, at parterne ikke ville være enige i alle former for overarbejde. I et sådant tilfælde ville det kun skabe kaos på arbejdsmarkedet, og derfor kan socialdemokratiet ikke medvirke til forslaget.

Røtzler Møller (V):

Vi er enige med forslagsstillerne i, at forslaget er et indgreb i organisationernes frie forhandlingsret. Denne ret er venstre enig i at fastholde, så langt som disse organisationer selv vil det, og vi synes, at organisationerne også på dette punkt om overarbejde skal beholde denne forhandlingsret.

Herved har vi jo egentlig også tilkendegivet vor principielle holdning til beslutningsforslaget, men jeg vil da gerne tilføje, at det er normalt, at en kollektiv overenskomst indeholder bestemmelser om overarbejde. Dette betyder ikke en u hæmmet adgang til at forlænge den daglige eller ugentlige arbejdstid ud over den norm, som overenskomsterne også normalt indeholder.

Det er en fagretlig hovedregel, at systematisk overarbejde ikke må finde sted, og ofte er der angivet et timemaksimum inden for en aftalt periode, der ikke må overskrides; så er der tilmed også nogle steder afspadseringsregler. Er der uenighed om disse ting, afgør parterne det selv ved en faglig voldgift.

Forslagsstillerne angiver indirekte i bemærkningerne, at overarbejde kan accepteres for at undgå driftsforstyrrelser. Det er en alt for snæver ramme i givet fald. Meget overarbejde udføres jo på grund af kollegers sygdom eller for sen leverance af materiale og i øvrigt et hav af andre forhold, som er lige så relevante som overarbejde for at undgå driftsforstyrrelser. Mange gange er det i øvrigt virksomhedens specialister, der må tage overarbejde, og disse folk kan ikke dubleres ved en hurtig henvendelse til en nok så effektiv arbejdsformidling.

Forslaget synes altså alt i alt at være uegnet og også noget bureaukratisk. Vi tror ikke, at arbejdsløsheden bekæmpes ad denne vej. Det gør den bedst ved, at vi dæmper vore omkostninger. Vi føler ikke anledning til at omlægge det arbejdsretlige system på grund

af dette forslag, og endelig tror vi, at forslaget ofte kan virke direkte arbejdsmiljøvenligt, for vi tror, at det er bedre, at en fast gruppe ved, hvad det er for nogle opgaver, de skal løse i fællesskab.

Bach (FP):

Jeg vil indledningsvis sige, at fremskridtspartiet er imod forslaget, og jeg vil komme ind på nogle begrundelser.

For det første er det jo ikke første gang, at dette lovforslag har været behandlet her i folketinget. Jeg må lige minde om — det er jo blevet sagt — at i 1933 lavede man forbud mod overarbejde og igen i 1937. Nu ved jeg ikke, om man i 1937 var blevet lidt klogere, for der er nemlig i § 1 til forskel fra loven af 1933 indsat som noget nyt, at hotel- og restaurationsvirksomheder er undtaget.

Der kunne nævnes en masse begrundelser for at gå imod dette lovforslag, og jeg må lige gøre forslagsstillerne opmærksom på, at hvis vi kigger i Arbejdsmarkedets Håndbog for både 1975 og 1976 på de statistiske tal, vi har, så er overarbejdsproblemet ikke så stort i procenter, som der bliver nævnt i fremsættelsen. I 1973, hvor vi havde delvis fuld beskæftigelse, var det for faglærte 3,3 pct. og for ikke-faglærte 5 pct.; for mænd i gennemsnit var det 4,4 pct. og for kvinder 1 pct., og det giver for hele landet 3,8 pct. Det ændrede sig lidt, da vi fik en større arbejdsløshed. I 1974 var det for faglærte mænd 3 pct., for kvinder 0,6 pct. og for hele landet 3,2 pct.

Jeg har lyst til at spørge forslagsstillerne: hvordan skulle man håndtere en lov mod overarbejde? Jeg mener, at de mindre erhvervsdrivende efterhånden har fået nok at skulle prøve at håndtere, og skulle man prøve at gå ind på dette forbud mod overarbejde, så kunne jeg nævne masser af yderligere vanskeligheder; jeg kunne nævne mindre erhvervsdrivende som smede og andre håndværkere, hvor der mangler 1 times eller bare ½ times arbejde, når det er fyraften; de må så køre hjem, og mange gange har de kørt både 20 og 40 km til arbejdsstedet. Det vil også være energiforbrugende. Jeg nævnte også — første gang, da vi havde miljøloven til debat — at når der var over 10 ansatte på en arbejdsplads, skulle der vælges en sikkerhedsrepræsentant. Nu kunne det jo være, at